

16/1 број: 450-2299 /21
08.04.2021. године

УПУТСТВО

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛЕЧЕЊА НЕПЛОДНОСТИ ПОСТУПЦИМА БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА (БМПО)

I Критеријуми за укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО

Укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО може се остварити ако су кумулативно испуњени критеријуми Републичке стручне комисије за БМПО министарства надлежног за послове здравља (у даљем тексту: РСК за БМПО) и то:

- 1) супружници, односно ванбрачни партнери код којих су исцрпљене друге могућности лечења неплодности;
- 2) жене које имају неплодност и поред одговарајућег лечења;
- 3) жена до навршених 43 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО;
- 4) ако је очувана функција јајника;
- 5) ако је нормални индекс телесне масе (БМИ мањи од 30) жене;
- 6) сви облици субфертилности мушкарца уз постојање живих или морфолошки исправних сперматозоида у ејакулату.

II Право на лечење неплодности поступцима БМПО

Право на лечење неплодности поступцима БМПО обухвата:

1) Право на неограничени број стимулираних поступака биомедицински потпомогнутог оплођења (БМПО) и три криоембриотрансфера има осигурано лице-жена до навршених 43 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО која у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) нема деце.

2) Право на два стимулисана поступка биомедицински потпомогнутог оплођења и један криоембриотрансфер има осигурано лице-жена до навршених 43 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО која у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) има једно дете добијено у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења.

Испуњеност медицинских услова за спровођење стимулисаног поступка БМПО цени надлежна Комисија за БМПО у здравственој установи по упуту изабраног лекара-гинеколога.

Испуњеност медицинских услова за спровођење криоембриотрансфера цени надлежна комисија Републичког фонда за здравствено осигурање по упуту изабраног лекара-гинеколога.

У поступку лечења неплодности поступцима БМПО осигураном лицу-жени се на терет средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује и замрзавање ембриона, у три сламчице до шест ембриона (максимум 2 ембриона у једној сламчици) са роком чувања до пет година.

Осигурано лице – жена и супружник, односно ванбрачни партнер којима је у претходном стимулисаном поступку за БМПО извршено замрзавање ембриона на терет средстава обавезног

здравственог осигурања упућују се на криоембриотрансфер све док се не искористе сви замрзнути ембриони, тј упућују се на нов стимулисан поступак БМПО само уколико немају замрзнуте ембрионе на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Напомена: Уколико је осигурано лице-жена искористила право на криоембриотрансфер утврђено у поглављу II, став 1. овог Упутства, односно уколико је искористила све замрзнуте ембрионе на терет средстава обавезног здравственог осигурања, упућује се на стимулисан поступак БМПО.

III Поступак код изабраног лекара

а) стимулисан поступак БМПО

Поступак укључивања у лечење поступцима БМПО започиње прегледом код изабраног лекара – гинеколога за осигурано лице-жену и код изабраног лекара из области опште медицине за осигурано лице-мушкарца.

Изабрани лекар - гинеколог је у обавези да:

- 1) утврди да осигурано лице-жена поседује уредно оверену исправу о осигурању;
- 2) утврди да ли осигурано лице-жена испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 3) упути осигурано лице-жену да уради следеће анализе и дијагностику:

(1) микробиолошка испитивања

- цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу,
-HbsAg, HCV, HIV, VDRL-серологија,

(2) *Toxoplasma gondii*, Rubella-серологија, скрининг грлића (брис на Papanikolau, колпоскопија), ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом, хормонско испитивање од 2.-4. дана од почетка менструалног крварења, једнократно (FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, antimilerijan hormon-AMH), TSH, T3 и T4,

(3) Опште припреме непосредно пред поступак: крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације. Напомена: наведене припреме се врше непосредно пре поступка БМПО и нису услов за поступак пред Комисијом за БМПО.

Налази брисева и ултразвука важе шест месеци.

Анализе хормона важе шест месеци.

Остале анализе не могу бити старије од годину дана.

Изабрани лекар-гинеколог је дужан да пре издавања упута за Комисију за БМПО утврди да осигурано лице-жена испуњава све услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства, као и да има све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа). Уколико утврди напред наведено, изабрани лекар-гинеколог издаје осигураном лицу- жени упуте за:

- 1) Комисију за БМПО у једној од установа из Плана мреже здравствених установа из поглавља V овог упутства;
- 2) ултразвучни преглед који се врши у току поступка оцене на Комисији за БМПО.

Ако се осигурано лице-жена упућује на Комисију за БМПО у здравствену установу ван подручја филијале дужна је да се са издатим упутима јави надлежној лекарској комисији Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО) ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Изабрани лекар из области опште медицине је у обавези да:

- 1) утврди да ли осигурано лице-мушкарац испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 2) упуту осигурано лице-мушкараца да уради следеће анализе и дијагностику:
  - (1) микробиолошка испитивања:
    - брис на бактерије, брис на хламидију,
    - HbsAg, HCV, HIV, VDRL-серологија,
  - (2) спермограм и спермокултуру;

Налази брисева важе шест месеци.

Остале анализе не могу бити старије од годину дана.

Ако супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац није осигурано лице РФЗО, трошкове медицинских анализа из тачке 2) сноси из сопствених средстава.

Ако осигурано лице-мушкарац испуњава услове према индикацијама РСК за БМПО и поседује све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа), изабрани лекар издаје упут за спермограм, који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Ако се осигурано лице-мушкарац упућује на Комисију за БМПО у здравствену установу ван подручја филијале дужан је да се са издатим упутима јави надлежној лекарској комисији РФЗО ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице и који трошкове медицинских анализа сноси из сопствених средстава није у обавези да прибави упут изабраног лекара и оцену лекарске комисије филијале на обрасцу ОЛК-1.

За спровођење стимулисаног поступка БМПО осигурано лице – жена и супружник, односно ванбрачни партнер са издатим упутима јављају се телефонским путем надлежној Комисији за БМПО, која заседа у једној од установа из Плана мреже здравствених установа прописаним поглављем V Упутства, ради заказивања термина прегледа пред Комисијом за БМПО. Контакт телефони Комисије за БМПО налазе се на званичној интернет адреси РФЗО.

б) криоембриотрансфер

Поступак криоембриотрансфера започиње прегледом код изабраног лекара-гинеколога за осигурано лице-жену.

Изабрани лекар - гинеколог је у обавези да:

- 1) утврди да осигурано лице-жена поседује уредно оверену исправу о осигурању;
- 2) утврди да ли осигурано лице-жена испуњава критеријуме неопходне за криоембриотрансфер из поглавља I овог упутства;
- 3) утврди да ли осигурано лице-жена поседује следеће анализе:
  - (1) микробиолошка испитивања
    - цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу,
    - HbsAg, HCV, HIV, VDRL-серологија,

(2) *Toxoplasma gondii*, Rubella-серологија, скрининг грлића (брис на Papanikolaou, колпоскопија), ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом, хормонско испитивање од 2.-4. дана од почетка менструалног крварења, једнократно (FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, antimilerijan hormon-AMH), TSH, T3 и T4,

(3) Опште припреме непосредно пред поступак: крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације. Напомена: наведене припреме се врше непосредно пре поступка БМПО и нису услов за поступак пред лекарском комисијом РФЗО.

Све анализе не могу бити старије од годину дана.

Изабрани лекар - гинеколог је дужан да, пре издавања упута за лекарску комисију РФЗО, утврди да осигурано лице – жена испуњава услове за криоембриотрансфер у складу са поглављем I овог упутства, као и да има све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа).

Са издатим упутом осигурано лице-жена се са својим супружником, односно ванбрачним партнером јавља надлежној лекарској комисији РФЗО ради доношења оцене о испуњености медицинских услова за спровођење криоембриотрансфера.

IV Поступак пред Комисијом за БМПО за стимулирани БМПО

На основу телефонски заказаног прегледа пред Комисијом за БМПО, осигурано лице жена са својим супружником, односно ванбрачним партнером, Комисији за БМПО доставља сву потребну медицинску документацију и потребне упуте.

Поред документације из поглавља III овог упутства осигурано лице-жена је дужна да достави и следећу документацију:

- 1) фотокопију отпусне листе, ако је претходно примењен неки од поступака БМПО (IUI, IVF, ICSI);
- 2) све отпусне листе, ако је осигурано лице-жена урадила HSG, хистероскопију, лапароскопију или лапаротомију;
- 3) комплетну медицинску документацију ако је осигурано лице-жена боловала или оперисана од било које болести.
- 4) **уколико им је за претходни поступак издат образац БМПО-6, супружници, односно ванбрачни партнери пре прегледа пред Комисијом за БМПО лицу задуженом за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО достављају и образац БМПО-7.**

Пре прегледа на Комисији за БМПО супружници, односно ванбрачни партнери попуњавају и потписују следеће обрасце:

1) Изјаву о избору здравствене установе, у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити поступак БМПО (Образац БМПО-1). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

2) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају биолошку децу, односно да имају једно дете добијено из поступка БМПО (Образац БМПО-2). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

Напомена: Код поступка за друго дете супружници, односно ванбрачни партнери доказују да имају једно дете добијено из поступка БМПО и прилажу отпусну листу са порођаја, односно отпусну листу новорођенчета, као доказ да је дете рођено из трудноће настале поступком БМПО;

3) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера који су сагласни да уколико буде постојала могућност замрзну ембрионе (Образац БМПО-6). Образац се издаје у три примерка,

један примерак за матичну филијалу и два примерка за супружнике, односно ванбрачне партнере. Супружници, односно ванбрачни партнери један примерак обрасца БМПО-6 достављају здравственој установи у којој се спроводи поступак БМПО.

Напомена: Образац се издаје партнерима којима у претходном поступку, односно поступцима БМПО није извршено замрзавање до 6 ембриона у складу са поглављем II став 4. и који су сагласни да уколико буде постојала могућност замрзнути ембрионе. Податак о броју преосталих (неискоришћених) сламчица за замрзавање ембриона попуњава се на основу податка из достављеног обрасца БМПО-7.

Указујемо да постојање ванбрачне заједнице, а у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, ванбрачни партнери доказују овереном изјавом.

Обрасце БМПО-1, БМПО-2 и БМПО-6 партнери преузимају и попуњавају пре Комисије за БМПО код лица задуженог за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО. Наведене обрасце, као и образац БМПО-7 за партнере који су имали издат образац БМПО-6 у претходном поступку, лице задужено за пријем и обраду података (као и отпусну листу новорођенчета ако је у питању друго дете, и доказ о заједници ако је у питању ванбрачна заједница), најкасније до 10 часова наредног радног дана од дана заседања Комисије за БМПО, електронским путем доставља матичној филијали осигураног лица-жене.

Податке унете у апликативни софтвер, у виду exel табеле Дирекција РФЗО најкасније до 10 часова наредног радног дана од дана заседања Комисије за БМПО, електронским путем доставља матичној филијали осигураног лица-жене.

Матична филијала осигураног лица-жене, одмах по достављању горе свих наведених података, узимајући у обзир и податке наведене у поглављу II став 5. овог Упутства, најкасније до краја радног времена, податке уноси у матичну евиденцију осигураних лица у форми обрасца оцене лекарске комисије (ОЛК-11). Уколико лекарска комисија утврди да достављена документација није потпуна, захтеваће од осигураног лица-жене допуну документације на прописаном обрасцу и по достављању допуне донети оцену, односно извршити унос података у матичну евиденцију (ОЛК-11).

Ако надлежна лекарска комисија увидом у достављену документацију утврди да осигурано лице-жена не испуњава неки од критеријума, издаје образац ОЛК-13-Оцена првостепене комисије у вези вантелесне оплодње, којим се не даје сагласност да се осигурано лице упути на стимулисани БМПО.

Лекарска комисија је дужна да приликом уноса података у форми обрасца ОЛК-11 у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се партнери упућују (стимулисани), за које дете се упућује на поступак (прво или друго) и податак да је супружницима, односно ванбрачним партнерима издат Образац БМПО-6 пред Комисијом за БМПО јер у претходном поступку није извршено замрзавање ембриона или се нису искористиле све три сламчице за замрзавање ембриона (максимално до 6 ембриона).

Здравствена установа приликом пријема осигураног лица-жене на Комисију за БМПО утврђује да ли осигурано лице-жена поседује уредно оверену исправу о осигурању.

Поред увида у достављену медицинску документацију за време прегледа пред Комисијом за БМПО, осигураном лицу-жени се у поступку оцене врши ултразвучни преглед, а мушкарцу спермограм.

Ако Комисија за БМПО утврди да партнери испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију РФЗО - „УВОЂЕЊЕ У ПРОГРАМ“.

На основу позитивне одлуке Комисије за БМПО, осигураном лицу-жени се издаје Потврда о испуњености услова за стимулисани поступак БМПО (Образац БМПО-3) која важи дванаест месеци од датума заседања Комисије за БМПО, што је и период у коме је здравствена установа обавезна да започне стимулисани поступак БМПО.

Ако Комисија за БМПО утврди да партнери не испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију РФЗО -„ОДБИЈЕНО“.

V Референтне здравствене установе и територијална надлежност Комисије за БМПО

Комисије за БМПО организоване су у шест здравствених установа из Плана мреже здравствених установа и то у:

- 1) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Србије, Београд;
- 2) Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, Београд;
- 3) Гинеколошко-акушерској клиници, Клиничког центра Војводине, Нови Сад;
- 4) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Ниш;
- 5) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Ваљево и
- 6) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Крагујевац.

Супружници, односно ванбрачни партнери упућују се на Комисију за БМПО у здравствену установу из Плана мреже здравствених установа на основу територијалне надлежности :

1) у Гинеколошко-акушерску клинику Клиничког центра Војводине врши се упућивање за следеће округе: Северно-Бачки, Средње-Банатски, Северно-Банатски, Јужно-Банатски, Западно-Бачки, Јужно-Бачки и Сремски;

2) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Ниш врши се упућивање за следеће округе: Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Пчињски, Борски, Зајечарски, Косовско-Поморавски, Косовска Митровица и Грачаница;

3) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Србије или Гинеколошко-акушерску клинику „Народни фронт“ врши се упућивање за следеће округе: Златиборски, Подунавски, Браничевски и Град Београд;

4) у Општу болницу Ваљево врши се упућивање за следеће округе: Мачвански и Колубарски;

5) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Крагујевац врши се упућивање за следеће округе: Моравички, Рашки, Поморавски, Округ Нови Пазар и Шумадијски округ.

VI Поступак за криоембриотрансфер пред комисијом РФЗО

Када осигурано лице-жена прибави потребну медицинску документацију из поглавља III тачка б) овог Упутства и упут од изабраног лекара-гинеколога, јавља се заједно са супружником, односно ванбрачним партнером надлежној лекарској комисији РФЗО.

Партнери којима је у претходном поступку издат образац БМПО-6, приликом јављања лекарској комисији РФЗО достављају и уредно издат образац БМПО-7 од стране здравствене установе где су били упућени на стимулисан поступак БМПО. Уколико су партнери у међувремену свој замрзнут материјал пребацили у другу установу и тамо желе да иду на поступак криоембриотрансфер, морају донети и потврду уз образац БМПО-7 да је извршено премештање замрзнутих ембриона.

Уколико ембриони нису замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања, партнери на лекарску комисију достављају потврду о замрзнутим ембрионима издату од стране установе где се ембриони чувају.

Осигурано лице-жена сву потребну документацију добија на лекарској комисији РФЗО.

Лекарска комисија је дужна да приликом доношења оцене о испуњености услова за криоембриотрансфер у видљивој напомени оцене наведе „КРИОЕМБРИОТРАНСФЕР“.

Лекарска комисија, након издавања оцене на прописаном обрасцу ОЛК-11а, осигураном лицу-жени издаје и Потврду о испуњености услова за поступак БМПО-криоембриотрансфер на обрасцу БМПО-8, који је у прилогу овог упутства и чини његов саставни део. Потврда важи

дванаест месеци од датума заседања лекарске комисије, што је и период у коме је здравствена установа обавезна да изврши поступак.

На основу оцене лекарске комисије и са напоменом „КРИОЕМБРИОТРАНСФЕР“, стручна служба у Дирекцији РФЗО спроводи неопходне радње ради добијања термина за спровођење поступка од стране здравствене установе.

Ако надлежна лекарска комисија РФЗО увидом у медицинску документацију утврди да недостаје неки од медицинских налаза или дијагностике из поглавља III тачка б) овог упутства упућује осигурано лице-жену да изврши допуну недостајуће документације. Захтев за допуну издаје се на посебном обрасцу – Образац ОДД, уз образложење налаза или дијагностике коју је потребно допунити. Лекарска комисија одређује и рок у коме је потребно извршити захтевану допуну.

У поступку пред надлежном лекарском комисијом супружници, односно ванбрачни партнери попуњавају и потписују следеће образце:

1) Изјаву о избору здравствене установе, у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити поступак криоембриотрансфера (Образац БМПО-1). Образац се издаје у два примерка., један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

2) Изјаву партнера да из постојеће заједнице немају биолошку децу, односно да имају једно дете добијено из поступка БМПО (Образац БМПО-2). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

Напомена: Код поступка за друго дете партнери доказују да имају једно дете добијено из поступка БМПО и прилажу отпусну листу са порођаја, односно отпусну листу новорођенчета, као доказ да је дете рођено из трудноће настале поступком БМПО;

Указујемо да постојање ванбрачне заједнице, а у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, ванбрачни партнери доказују овереном изјавом.

Лекарска комисија РФЗО у складу са обрасцем БМПО-2 издаје прописани образац.

VII Позивање

Дирекција РФЗО доставља списак осигураних лица-жена здравственој установи у којој ће се спровести поступак БМПО (стимулисан поступак БМПО, односно криоембриотрансфер) на основу позитивне одлуке Комисије за БМПО, односно лекарске комисије РФЗО, уписане у електронску апликацију РФЗО и на основу одабране здравствене установе од стране партнера.

Дирекција РФЗО задржава право да прерасподели осигурано лице-жену у другу установу у којој се може обавити поступак БМПО уколико здравствена установа за коју су се супружници, односно ванбрачни партнери определили из објективних разлога није у могућности да пружи услугу.

Здравствена установа је у обавези да у року од три радна дана од дана доставе списка достави Дирекцији РФЗО датуме пријема супружника, односно ванбрачних партнера на поступак БМПО, који подразумевају датум првог консултативног прегледа.

На основу достављених датума пријема од стране здравствене установе, Дирекција РФЗО обавештава филијалу о заказаним пријемима на лечење поступцима БМПО.

На адресу на коју је је извршена пријава на здравствено осигурање, филијала путем редовне поште шаље позив у вези упућивања на поступак БМПО (Образац БМПО-4).

Осигураном лицу-жени позив може бити уручен и у филијали ако осигурано лице-жена није примило позив на уписану адресу.

Осигурано лице-жена се на основу писаног позива филијале јавља изабраном лекару - гинекологу ради издавања упута за стационарно лечење у здравственој установи у којој ће се обавити поступак БМПО.

Изабрани лекар - гинеколог издаје упут за стационарно лечење осигураном лицу-жени у здравственој установи која је наведена у позиву и упућује је на надлежну лекарску комисију ради добијања оцене лекарске комисије на обрасцу ОЛК-12.

Осигурано лице-жена се са позивним писмом филијале, упутом изабраног лекара - гинеколога за стационарно лечење, Обрасцем БМПО-3, односно Обрасцем БМПО-8, јавља надлежној лекарској комисији ради добијања оцене лекарске комисије на обрасцу ОЛК-12 - Оцена првостепене лекарске комисије у вези са вантелесном оплодњом, којом се даје сагласност за упућивање у здравствену установу ради спровођења поступка БМПО наводећи податак да ли се поступак спроводи за прво или друго дете.

Ако се осигурано лице-жена упућује у здравствену установу ван подручја филијале, лекарска комисија РФЗО издаје и оцену на обрасцу ОЛК-3.

а) стимулисан поступак БМПО

Приликом доношења Обрасца ОЛК-12 лекарска комисија је дужна да у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се супружници, односно ванбрачни партнери упућују (стимулисани). Уколико је издат Образац БМПО-6, лекарска комисија је дужна да приликом издавања Обрасца ОЛК-12 у видљивој напомени оцене наведе податак да су се партнери определили за замрзавање ембриона, односно да је издат Образац БМПО-6 јер у претходном поступку није извршено замрзавање ембриона или се нису искористиле све три сламчице за замрзавање ембриона (максимално до 6 ембриона).

Напомена: Без обзира на датум издавања, Образац ОЛК-12 важи само у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

За стимулисан поступак БМПО осигурано лице-мушкарац јавља се изабраном лекару из области опште медицине ради издавања упута за здравствену установу у којој ће се обавити поступак БМПО, а уколико се осигурано лице упућује у здравствену установу ван подручја филијале, изабрани лекар упућује осигурано лице на надлежну лекарску комисију ради оцене лекарске комисије (Напомена: ову обавезу нема супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице).

б) криоембриотрансфер

Лекарска комисија РФЗО дужна је да приликом доношења оцене на обрасцу ОЛК-12 у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се партнери упућују (криоембриотрансфер).

Напомена: Без обзира на датум издавања, Образац ОЛК-12 важи само у оквиру рока важења Обрасца БМПО-8.

VIII Први консултативни преглед у здравственој установи, заказивање пријема на лечење, замрзавање ембриона, одлагање и искључење из поступка

а) стимулисан поступак БМПО

Осигурано лице-жена се са Обрасцем ОЛК-12 (у ком је у напомени лекарске комисије наведено да је издат за стимулисан поступак), Обрасцем БМПО-3, комплетном медицинском документацијом и Обрасцем БМПО-6 (уколико су супружници, односно ванбрачни партнери

попунили и потписали Образац БМПО-6, што је и наведено у напомени оцене лекарске комисије), јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО.

Осигурано лице-мушкарац се са упутом јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО (Напомена: супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице није у обавези да приложи упут приликом јављања у здравствену установу на први консултативни преглед).

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да партнери испуњавају услове за почетак поступка БМПО, здравствена установа, по свом плану рада, заказује датум пријема на поступак БМПО.

Уколико су у поступку лечења неплодности поступцима БМПО створене све могућности за замрзавање ембриона за осигурано лице-жену којој је претходно издат Образац БМПО-6, здравствена установа која има дозволу Министарства здравља за коришћење нове здравствене технологије, дужна је да у електронску апликацију Републичког фонда унесе податке да ли је извршено замрзавање ембриона, број замрзнутих ембриона и у којој здравственој установи се ембриони чувају. Напомена: здравственој установи у Плану мреже мора бити одобрено од стране Републичког фонда увођење нове здравствене технологије на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Такође, супружници, односно ванбрачни партнери у здравственој установи попуњавају и потписују Образац БМПО-7, односно Потврду да је приликом процеса БМПО извршено замрзавање ембриона, податак о броју замрзнутих ембриона, броју искоришћених сламчица, у којој здравственој установи се замрзнути ембриони чувају, односно потписују да није дошло до замрзавања ембриона, као и податак о преосталом броју сламчица за замрзавање ембриона. Образац БМПО-7 потписује и печатом оверава овлашћено лице здравствене установе.

Образац БМПО-7 се издаје у три примерка, од којих један примерак задржава здравствена установа, а два примерка се уручују супружницима, односно ванбрачним партнерима.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да су у периоду од издавања Обрасца БМПО-3 наступиле околности због којих супружници, односно ванбрачни партнери не испуњавају услове за почетак поступка БМПО или да је за почетак поступка из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци, у обавези је да:

1. искључи осигурано лице-жену из даљег поступка, при чему писаним путем образлаже разлог искључења и уручује га одмах осигураном лицу-жени (Образац БМПО-5);
2. одмах упише у електронску апликацију Републичког фонда разлог искључења;
3. упути на поновну оцену Комисије за БМПО.

У случају да партнери нису у могућности да се из оправданих разлога јаве на заказани поступак БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), у обавези су да се лично јаве здравственој установи која одређује нов датум пријема на поступак БМПО у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

Ако осигураном лицу-жени поступак БМПО не започне у року од дванаест месеци од издавања Обрасца БМПО-3, здравствена установа је у обавези да писаним путем достави образложење осигураном лицу-жени и Републичком фонду о разлозима неспровођења поступка БМПО у предвиђеном року.

Здравствена установа образложење уписује и у електронску апликацију РФЗО.

Здравствена установа враћа Образац ОЛК-12 филијали која га је издала са образложењем, чиме се осигурано лице-жена искључује из даљег поступка и упућује се на поновну оцену Комисије за БМПО.

Ако је здравствена установа у току стимулисаног поступка БМПО извршила замрзавање ембриона, одмрзавање ембриона и криоембриотрансфер може фактурисати само као нов поступак БМПО.

Здравствена установа у којој се изврши замрзавање дужна је да води евиденцију о укупном броју замрзнутих ембриона, броју искоришћених сламчица, броју преосталих замрзнутих

ембриона, броју преосталих сламчица за замрзавање на обрасцу БМПО-7, који се након сваког замрзавања или незамрзавања ембриона издаје партнерима. С тим у вези, установа је дужна да сваку измену редовно ревидира и кроз електронску апликацију РФЗО.

б) криоембриотрансфер

Осигурано лице-жена се са Обрасцем ОЛК-12 у ком је у напомени лекарске комисије РФЗО наведено да је издат за криоембриотрансфер, Обрасцем БМПО-8, комплетном медицинском документацијом и Обрасцем БМПО-7 (уколико су ембриони замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања), јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради криоембриотрансфера.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да осигурано лице-жена испуњава услове за криоембриотрансфер, здравствена установа, по свом плану рада, заказује датум пријема.

Здравствена установа у којој се изврши криоембриотрансфер дужна је да води евиденцију о броју одмрзнутих ембриона, броју преосталих замрзнутих ембриона и броју преосталих сламчица за замрзавање на обрасцу БМПО-7 који се након сваког одмрзавања издаје супружницима, односно ванбрачним партнерима. Образац БМПО-7 потписује и печатом оверава овлашћено лице здравствене установе. Уколико су супружници ембрионе који су замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања одмрзнули на терет сопствених средстава, установа је дужна да изда нов образац БМПО-7. С тим у вези, установа је дужна да сваку измену о броју одмрзнутих, односно броју преосталих замрзнутих ембриона редовно ревидира и кроз електронску апликацију Републичког фонда.

Образац БМПО-7 се издаје у три примерка, од којих један примерак задржава здравствена установа, а два примерка се уручују супружницима, односно ванбрачним партнерима.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да су у периоду од издавања Обрасца БМПО-8 наступиле околности због којих осигурано лице-жена не испуњава услове за криоембриотрансфер или да је за исти из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци, у обавези је да:

1. искључи осигурано лице-жену из даљег поступка, при чему писаним путем образложе разлог искључења и уручује га одмах осигураном лицу-жени (Образац БМПО-5);
2. одмах упише у електронску апликацију РФЗО разлог искључења;
3. упути на поновну оцену Комисије за БМПО.

У случају да супружници, односно ванбрачни партнери из оправданих разлога нису у могућности да се јаве на заказани поступак БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), у обавези су да се лично јаве здравственој установи која одређује нов датум пријема у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

Ако осигураном лицу-жени поступак БМПО не започне у року од дванаест месеци од издавања Обрасца БМПО-3, здравствена установа је у обавези да писаним путем достави образложење осигураном лицу-жени и Републичком фонду о разлозима неспровођења поступка БМПО у предвиђеном року.

Здравствена установа образложење уписује и у електронску апликацију РФЗО.

Здравствена установа враћа Образац ОЛК-12 филијали која га је издала са образложењем, чиме се осигурано лице-жена искључује из даљег поступка и упућује се на поновну оцену Комисије за БМПО.

Обрасци који се користе у поступку БМПО, налазе се у прилогу овог упутства и његов су саставни део и то:

- 1) БМПО-1-Изјава о избору здравствене установе;
- 2) БМПО-2-Изјава супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају биолошку децу, односно да имају једно дете добијено из поступка БМПО;
- 3) БМПО-3-Потврда о испуњености услова за стимулисан поступак БМПО;
- 4) БМПО-4-Позив осигураном лицу-жени у вези упућивања на поступак БМПО;
- 5) БМПО-5-Потврда о искључењу из поступка БМПО;
- 6) БМПО-6-Изјава супружника, односно ванбрачних партнера о замрзавању ембриона;
- 7) БМПО-7-Потврда о замрзавању/незамрзавању/одмрзавању ембриона;
- 8) БМПО-8 Потврда о испуњености услова за криембриотрансфер.

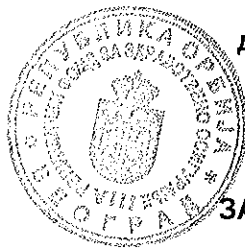
*
*   *
*

Неопходно је да са овим упутством **одмах** упознате здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите на подручју Ваше филијале, здравствене установе које пружају услуге лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицима на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Ваше филијале, Комисију за БМПО у здравственој установи на подручју Ваше филијале, као и лекарске комисије и запослене у филијали у чијој надлежности је контрола фактура и остваривање права, као и лица задужена за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО на Комисији за БМПО.

За поступање у складу са овим упутством одговоран је директор филијале.

За поступање у складу са поглављем III Упутства одговоран је изабрани лекар и директор здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите на подручју Ваше филијале.

**ЗАМЕНИК ДИРЕКТОРА СЕКТОРА
ЗА
МЕДИЦИНСКЕ ПОСЛОВЕ И ПРОЦЕНУ НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ**

др ИВАНА ЂУНИСИЈЕВИЋ

[Handwritten signature of Dr. Ivana Đunisijević]

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ**

[Handwritten signature of Dr. Rada Milićević]
др РАДА МИЛИЋЕВИЋ

64021.18/66